

Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів

Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроекту № 13705

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтвердження стажу роботи (страхового стажу) військовослужбовців та інших осіб у разі втрати документів внаслідок збройної агресії або тимчасової окупації» (**реєстр. № 13705**), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Наливайченком В.О. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є створення правового механізму підтвердження трудового (страхового) стажу у разі відсутності документів з незалежних від особи причин (знищення підприємств, втрата архівів, окупація територій), забезпечення доступу громадян до підтвердження трудового стажу через судовий порядок, встановлення спеціальних гарантій для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, а також діючих військовослужбовців, які можуть підтверджувати трудовий стаж власними показаннями під присягою у суді, якщо інші докази відсутні.

У проекті Закону не виявлено корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Разом з тим, Комітет висловлює зауваження до окремих положень проекту Закону, що регулюють порядок підтвердження факту трудових відносин для окремої категорії осіб.

Так, проектом Закону пропонується внести зміни, зокрема до Цивільного процесуального кодексу України, з метою встановлення порядку підтвердження факту трудових відносин у судовому порядку (зміни до статті 315 та нова стаття 317-1 Цивільного процесуального кодексу України). Розгляд відповідної заяви має здійснюватися судом невідкладно, але не пізніше ніж протягом п'яти днів з дня її надходження.

Також передбачається, що за заявою особи, яка є учасником бойових дій, особою з інвалідністю внаслідок війни або військовослужбовцем, який не має

можливості подати відповідні докази, суд може встановити факт перебування у трудових відносинах на підставі її особистих показань (частина четверта нової статті 317-1 Цивільного процесуального кодексу України).

Однак, запровадження спрощеного порядку встановлення факту перебування у трудових відносинах виключно для вузького кола осіб є необґрунтованим.

Крім того, відповідно до положень статей 81 та 318 Цивільного процесуального кодексу України, суд розглядає справу в межах поданих доказів. Таким чином, за відсутності об'єктивних критеріїв оцінки показань заявника, суд отримує право на власний розсуд встановити або відмовити у встановленні факту перебування заявника у трудових відносинах. Це наділяє суд надмірними дискреційними повноваженнями та створює ризики неоднакового правозастосування. З метою уникнення таких ризиків у проекті Закону доцільно передбачити чіткі критерії для ухвалення відповідного рішення суду на підставі особистих показань заявника.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 04 листопада 2025 року (протокол № 196) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтвердження стажу роботи (страхового стажу) військовослужбовців та інших осіб у разі втрати документів внаслідок збройної агресії або тимчасової окупації» (реєстр. № 13705) відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями.

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

